

PŘEDSEDA ČKAIT

eklep@msmt.cz

V Praze dne 26. 4. 2019

č. j. 501/2019

Zásadní připomínky ČKAIT

k návrhu nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů, a nařízení vlády č. 123/2018 Sb. o stanovení maximálního počtu hodin výuky financovaného ze státního rozpočtu pro základní školu, střední školu a konzervatoř zřizovanou krajem, obcí nebo svazkem obcí.

Navrhovaná změna nařízení vlády č. 75/2005 Sb., je prioritně řešena z důvodů nastavení zajišťování podpory asistentů pedagogů do rozpočtu jednotlivých škol a snížení počtu hodin přímé pedagogické povinnosti u zástupců ředitelů škol. Cílem je vytvoření podmínek pro zvýšení kvality poskytovaného vzdělání.

Zrušením odstavce 3.7. přílohy k nařízení vládě č. 75/2005 Sb. (3.7. vedoucí učitel odborného výcviku, nebo zástupce pro praktické vyučování – nejvýše v průměru 7 hodin týdně za období školního vyučování) a nově navrhovaným odstavcem 3.6 (3.6. vedoucí učitel odborného výcviku nebo vedoucí učitel praktického vyučování do 120 žáků – 14 h, 121-240 žáků – 12 h, 241 a více žáků – 10 h) dojde k neodůvodněnému navýšení přímé pedagogické činnosti vedoucích učitelů odborného výcviku. Tato navrhovaná změna se týká pouze středních škol zabývajících se výukou učebních oborů a pouze učitelů odborného výcviku. Vnáší do běžné praxe řadu nepřesností a kolizí. Zásadním způsobem naruší kvalitu výuky a ohrozí chod dotčených škol. Není v souladu s cílem navrhované změny, tedy vytvořením podmínek pro zvýšení kvality poskytovaného vzdělání. Je v rozporu s celospolečenským zájmem – podporou kvalitní výchovy mladých řemeslníků a techniků. Zvyšuje již dnes neúnosný personální a časový tlak na specifický úsek středního školství = úsek odborného výcviku na středních školách zabývajících se obory ukončenými výučním listem. Na vedoucí učitele odborného výcviku, zástupce ředitele pro odborný výcvik nevyjímaje, byla přenesena v uplynulých letech řada pracovních povinností, které navrhovaný zákonný předpis vůbec nepostihuje.

V dlouhodobé praxi se ukázala jako nutnost mít na školách zabývajících se obory ukončenými výučním listem zástupce ředitele pro odborný výcvik, protože tento předmět je organizován v jiném, náročnějším režimu, z hlediska časového tvoří více jak 50 % výuky. Je kmenovým předmětem, jehož podíl na splnění cílů vzdělávání je zásadní. Spolu s vedoucími učiteli odborného výcviku zajišťuje zástupce ředitele pro odborný výcvik sjednocení výkladu a tvorbu vzdělávacích programů a v případě, že ředitel nemá technické nebo řemeslné vzdělání je na ně fakticky přenesena velká část ředitelské odpovědnosti. Jsou rozhodujícími osobami významně ovlivňujícími ekonomiku školy (provozní náklady, produktivní práce žáků). V případě že na škole je vyučováno více oborů z různých odvětví (stavební obory, strojírenské obory, službové obory, opravárenské obory), působí jako jednotící prvek.

ČESKÁ KOMORA AUTORIZOVANÝCH INŽENÝRŮ A TECHNIKŮ ČINNÝCH VE VÝSTAVBĚ

Jeho zásadní nutnost potvrdila běžná praxe na školách, kde se učí společně učební a maturitní obory z důvodů možného nadřazování akademického vzdělání nad řemeslným poznáním. Jeho přímá pedagogická činnost by měla být obdobně jako u vedoucích učitelů odborného výcviku vztahována k základní jednotce na odborném výcviku = oborová skupina (nikoliv třída, nikoliv počet žáků).

Z výše uvedeného nesouhlasíme s navrhovanou změnou a navrhuje odstavce 3.7. přílohy k nařízení vlády č. 75/2005 Sb. ponechat v původním znění (3.7. vedoucí učitel odborného výcviku, nebo zástupce pro praktické vyučování – nejvýše v průměru 7 hodin týdně za období školního vyučování).

Několik důvodů vedoucích k výše uvedenému stanovisku:

Navrhovaná úprava není v souladu s koncepčním materiálem Svazu podnikatelů ve stavebnictví ČR – Strategie SPS – návrh opatření pro další perspektivu stavebních řemesel.

Navrhovaná změna je v rozporu s běžnými zásadami kolektivního vyjednávání.

V době revizí rámcově vzdělávacích programů dělat nesystémová opatření s dopadem do zákonné roviny je chybou, která nebude mít pozitivní dopad na fungování učňovského školství, které je v krizi.

V dnešním systému školského práva v úrovni středních škol se rozlišují dva typy učitelů: učitel odborného výcviku a ostatní učitelé odborných a všeobecně vzdělávacích předmětů. Učitelé odborného výcviku působí na školách zajišťujících vzdělávání v oborech ukončených učňovskou zkouškou (ne na gymnáziích, lyceích a středních průmyslových, odborných a technických školách zabývajících se maturitními obory). Odborný výcvik, jako kmenový předmět má rozhodující podíl na kvalitě vzdělávacího procesu v učňovském školství, které je z hlediska organizačního nejsložitějším článkem středního školství s mnoha specifiky a to jak plošnými, tak lokálními.

Učitel odborného výcviku a ostatní učitelé odborných a všeobecně vzdělávacích předmětů – základní rozdíly:

- Učitel odborného výcviku (dále UOV) - přímá pedagogická povinnost ve vazbě na běžnou praxi a zákoník práce:

I. ročník – 30 hodin týdně, jedna hodina 60 minut, (přímá pedagogická povinnost 1800 minut)

II. a III. Ročník – 35 hodin týdně, jedna hodina 60 minut, (přímá pedagogická povinnost 2100 minut)

- Ostatní učitelé na střední škole (dále U) - přímá pedagogická povinnost ve vazbě na běžnou praxi a zákoník práce:

I.- III. ročník – 21 hodin týdně, jedna hodina 45 minut, (přímá pedagogická činnost 945 minut)

- UOV oproti U mají z časového hlediska přímou pedagogickou povinnost dvojnásobnou.

- UOV oproti U pracují v prostředí s vyšší mírou rizika (u stavebních oborů, práce ve výškách, práce na strojích, doprava žáků na stavby ...).

- UOV jsou za svou práci zařazeni do nižší tarifní třídy, než ostatní učitelé na střední škole.

- Jediná shoda je ve 40 hodinové týdenní pracovní době, kterou UOV celou tráví na pracovišti.

Ostatní učitelé na střední škole musí trávit na pracovišti pouze dobu přímé pedagogické povinnosti (21 vyučovacích hodin = 15,75 hodin pracovních).

Vedoucí učitelé odborného výcviku často zajišťují a odpovídají za chod odloučených pracovišť odborného výcviku (nařízení vlády s tím nepočítá).

Vedoucí učitelé odborného výcviku často zajišťují funkci odpovědných zástupců za jednotlivé živnosti, které škola provozuje při zajišťování produktivní práce žáků ve vztahu k Živnostenskému zákonu, tedy odpovídají za provozování živností (nařízení vlády s tím nepočítá).

Vedoucí učitelé odborného výcviku zodpovídají za bezpečnost žáků na pracovištích, provádí kontrolní činnost BOZP a při úrazu žáka zajišťují jeho odborné lékařské ošetření, kde v případě navýšení jejich přímé pedagogické činnosti je možné předpokládat nárůst úrazovosti žáků.

S ohledem na rozsah přímé pedagogické povinnosti učitelů odborného výcviku (cca 90% pracovní doby = nulová zastupitelnost), jsou vedoucí učitelé odborného výcviku jediní, kteří mohou učitele odborného výcviku zastoupit (několik případů: indispoziční volno UOV, onemocnění UOV, zákonné volno UOV plynoucí ze zákoníku práce a kolektivní smlouvy, u stavebních oborů v případě většího počtu žáků než 8 zajištění dopravy žáků na stavbu, montáž výrobků v místě objednatele, zajištění odvozu žáka k lékařskému vyšetření při zranění, požití omamných a psychotropních látek ...).

Vedoucí učitelé odborného výcviku zajišťují spolupráci s firmami (smluvní vztahy, termínové kalendáře, kontrolují plnění vzdělávacích programů u firem a OSVČ, zajišťují výuku žáků při zrušení smluvního vztahu ze strany firmy nebo OSVČ důvody: chování žáků, nedostatek práce, zrušení podnikání ...).

Vedoucí učitelé odborného výcviku zajišťují produktivní práci žáků, včetně jejich administrace (sjednání předmětu plnění, často spojený s technickým řešením, vytvoření cenové nabídky včetně výkazu výměr, sjednání termínu plnění, uzavření závazné objednávky, provedení předmětu plnění v dohodnuté kvalitě, termínu a ceně, předání zakázky = zjišťovací protokol + předávací protokol). Produktivní činnost na zakázkách ve vyšších ročnících je nutná nejen ze vzdělávacího hlediska, ale také z důvodů nedostatečných finančních prostředků poskytovaných školám na kvalitní výuku.

Vedoucí učitelé odborného výcviku vedou a odpovídají za skladové hospodářství (nákup, příjem, výdej).

Vedoucí učitelé odborného výcviku odpovídají za odpadové hospodářství (likvidaci odpadů vzniklých při produktivní práci žáků, včetně odpadů nebezpečných).

Vedoucí učitelé odborného výcviku odpovídají za svěšené strojní a technické vybavení. Zajišťují údržbu a opravy na tomto vybavení. Vedou s tím spojenou agendu (strojní deníky), včetně zajištění revizí (plyn, elektro, vzduchotechnika, tlakové nádoby, komíny, topné zdroje) a udržování souladu s kontrolními orgány státní správy (hygiena, hasiči, energetická náročnost).

Vedoucí učitelé zajišťují dopravu žáků na zakázky – stavby, montáže výrobků na místě (přesahuje-li počet žáků 8 a UOV nemá řidičské oprávnění na autobus, při zdravotním omezení UOV v řízení motorových vozidel přepravujících žáky, UOV nevlastní řidičské oprávnění).

Největší složitosti jsou zejména u stavebních oborů. Stavba = výrobek, za kterým se musí dojíždět. Vliv počasí. (navrhovaná vyhláška neřeší rozdílnosti jednotlivých oborů).

Na úseku odborného výcviku vznikají nepředvídatelné situace, plynoucí ze skutečnosti, jací žáci jsou přijímáni na učební obory (zdravotní omezení spojené s medikací žáků, žáci jiných národností, žáci kteří měli na základních školách zhoršené studijní výsledky, žáci bez základní manuální zručnosti, žáci bez základních návyků společenského chování a morálky, žáci mající zkušenosti s omamnými a psychotropními látkami). Tyto mimořádné situace běžně řeší vedoucí učitelé odborného výcviku.

Odloučené pracoviště odborného výcviku o stovacetí žácích zabývající se výchovou mladých řemeslníků ve stavebních oborech má obdobnou potřebu středních technických kádřů jako obdobná stavební firma, pouze s tím rozdílem, že stavební firma má k dispozici kvalifikovanou pracovní sílu a škola nekvalifikovanou pracovní sílu v procesu vzdělávání.

Vedoucí učitelé zajišťují propagaci a popularizaci řemesel u žáků mateřských škol, základních škol a gymnázií. Jsou stěžejními osobami pro pořádání řemeslných projektových dnů.

Vedoucí učitelé odborného výcviku zajišťují firemní projektové dny, které jsou zařazovány do výuky a jsou jedním z prvků spolupráce s odbornou veřejností.

Vedoucí učitelé odborného výcviku se podílí na spolupráci s řemeslnými cechy, podnikatelskými svazy a ze zákona zřízenými komorami, kde jsou aktivními členy.

Vedoucí učitelé odborného výcviku jsou stěžejními osobami pro zavádění nových technologií z praxe, do výuky a zajišťují a organizují další vzdělávání učitelů odborného výcviku a učitelů ostatních odborných předmětů na škole.

S pozdravem

Ing. Pavel Křeček
předseda ČKAIT